

Sygn. akt I ACa 192/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: S.S.A Wincenty Ślawnski

Sędziowie: S.A. Krystyna Golinowska

S. A. Jacek Pasikowski (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Bartosz Kędziora

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2019 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko A. M.

roszczenia z umów bankowych innych

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 7 listopada 2018 r. sygn. akt I C 1076/17

1. oddala apelację;

2. zasądza od A. M. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 192/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2018 roku Sąd Okręgowy w Kaliszu, w sprawie z powództwa (...)Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. przeciwko A. M. o zapłatę, zasądził od A. M. na rzecz strony powodowej kwotę 102.059,84 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 maja 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 10.520 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 5.400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły ustalenia Sądu I instancji, z których wynika, że A. M. zawarła w dniu 7 czerwca 2013 roku z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w G., umowę kredytu gotówkowego numer (...), na podstawie którego tenże Bank udzielił pozwanej kredytu na cele konsumpcyjne, w łącznej kwocie 119.667,59 zł, a pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu w 96 miesięcznych ratach, których wysokość, terminy spłat i należne odsetki zostały określone w umowie.

W paragrafie 9 przedmiotowej umowy ustalono, że niespłaconą w terminie ratę kredytu, Bank od dnia następnego traktuje jako zadłużenie przeterminowane, a od kwoty niespłaconego kapitału kredytu, naliczane zostają odsetki karne, według zmiennej stopy procentowej, określonej jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Skutkiem braku płatności, po powstaniu jej wymagalności, było uprawnienie Banku do wypowiedzenia umowy zgodnie z postanowieniami określonymi w umowie. I tak w § 12 umowy przyjęto, iż Bank może wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej albo w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu. Zawiadomienie kredytobiorcy o wypowiedzeniu umowy miało nastąpić w formie pisemnej, listem poleconym.

Pozwana zaciągnęła kredyt w celu zapewnienia rozwoju (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zajmującej się sprowadzaniem urządzeń do oszczędzania energii, której jest współwłaścicielką wraz ze swoim teściami, a w której prowadzeniu pomagał również jej mąż S. M.. Aktualnie pozwana jest zatrudniona w tejże Spółce z wynagrodzeniem 1500 złotych netto. A. M. ostatecznie zaniechała spłaty kredytu z końcem marca 2016 roku, kiedy to związku problemami zdrowotnymi (choroba nowotworowa) i adopcją dziecka oraz pogorszeniem sytuacji prowadzonej Spółki, pozwana i jej mąż zaczęli mieć problemy finansowe. Jednak już w od października 2015 roku raty kredytu były przez pozwaną spłacane nieregularnie, co skutkowało tym, że w okresie od dnia 30 października 2015 roku do dnia 30 maja 2016 roku, Bank wystosował do pozwanej szereg wezwań do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy nr (...), przed wypowiedzeniem umowy, a wniosek pozwanej ogłoszenie upadłości konsumenckiej został oddalony.

Pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku pozwana została wezwana do spłaty zadłużenia istniejącego na dzień 31 marca 2016 roku w kwocie 5.831,88 zł, wraz z odsetkami i kosztami przesyłki. Tym samym pismem A. M. została poinformowana o możliwości złożenia w terminie 14 dni wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank jednocześnie zawiadomił pozwaną, że w przypadku nieskorzystania przez nią z powyższych uprawnień, wypowiada umowę o kredyt gotówkowy z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisma. Bank poinformował wówczas pozwaną, iż w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego, bądź uregulowania go w niepełnej wysokości umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

Powyższe pismo zostało skutecznie doręczone pozwanej listem poleconym do rąk jej męża S. M. w dniu 18 lipca 2016 roku. Umowa kredytu została przez Bank wypowiedziana.

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym kredytodawcy, a zatem (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w G..

Pismem z dnia 15 września 2016 roku, doręczonym pozwanej 26 września 2016 roku, Bank wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 97.925,55 zł. w terminie 7 dni, który to termin upłynął bezskutecznie.

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w dniu 8 listopada 2016 roku wystawił wyciąg z ksiąg, w którym stwierdzono, że pozwana posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 100.307,21 zł z tytułu umowy kredytowej z dnia 7 czerwca 2013 roku na którą składają się: niespłacony kapitał w kwocie 92.711,74 zł, odsetki umowne w kwocie 4.532,58 zł, odsetki karne w kwocie 948,18 zł, opłaty umowne w kwocie 1.341,76 zł, odsetki od zobowiązania przeterminowanego do dnia 8 listopada 2016 roku w kwocie 772,95 zł.

Na podstawie umowy cesji z dnia 22 grudnia 2016 roku (...) Bank S.A. przeniósł na (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. szereg wierzytelności, a w szczególności aneksem do tej umowy z dnia 15 lutego 2017 roku, przeniesiono wierzytelność przysługującą wobec A. M. na podstawie umowy kredytowej nr (...) zawartej pierwotnie z (...) Bank, kwota kapitału 92 711,74 zł z wymienionymi odsetkami umownymi, karnymi kosztami, dochodzonej w sprawie Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie (sygn. akt Nc – e (...)), która to sprawa z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego

z siedzibą w W. przeciwko A. M. o zapłatę opisanej wierzytelności została przekazana do Sądu Okręgowego w Kaliszu i zarejestrowana pod sygnaturą akt I C 1830/16.

Pismem z dnia 30 stycznia 2017 roku strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty należności z umowy kredytowej w wysokości 100.751,72 zł ze wskazaniem terminu wpłaty na 14 lutego 2017 roku, z zastrzeżeniem skierowania sprawy na drogę sądową w razie braku wpłaty.

Pozwana zamieszkuje z mężem, dzieckiem i teściami, którzy pomagają jej rodzinie w utrzymaniu w zakresie wyżywienia, natomiast partycypuje opłatach związanych z zamieszkiwaniem. Pozwana cały czas jest pacjentką Centrum Onkologicznego w B.. Wizyta u lekarza to koszt 200 zł, a częstotliwość wizyt jest raz na trzy miesiące. Suplementowanie diety pozwanej wynosi około 1.000 zł. miesięcznie.

W ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że na mocy aneksu nr (...) do umowy z dnia 22 grudnia 2016 roku zawartego w dniu 15 lutego 2017 roku powodowy Fundusz nabył od (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. wierzytelność przysługującą od pozwanej, a okoliczność ta wynika w sposób jednoznaczny z wykazu wierzytelności wchodzących w skład portfela, stanowiącego załącznik do aneksu nr (...) i wymienia szczegółowo imię i nazwisko pozwanej, numer PESEL, dokument tożsamości adres data i numer umowy, rodzaj kredytu, kapitał, odsetki, walutę, data wykonalności. Pod załącznikiem zostały złożone podpisy osób uprawnionych do reprezentowania stron umowy przelewu wierzytelności. W ocenie Sądu I instancji Fundusz Inwestycyjny (...)należycie wykazał fakt skutecznego nabycia objętych sporem wierzytelności, a tym samym posiada legitymację czynną do dochodzenia należności od A. M..

Nadto jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, chybiony jest zarzut wskazujący na bezskuteczność wypowiedzenia umowy. Jak bowiem wynika z art. 75 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 poz. 939 ze zm.) w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni. Wypowiedzenie umowy kredytowej w całości powoduje jej rozwiązanie z chwilą upływu terminu wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu kredytobiorca jest obowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu, o ile umowa kredytu nie stanowi inaczej. Jeżeli zatem bank wypowiedział umowę po wypłaceniu kredytu w całości lub w części, wówczas po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu i do zapłaty wszelkich innych należności wobec banku wynikających z umowy i ewentualnych odsetek za opóźnienie. W paragrafie 12 łączącej strony umowy kredytowej strony jednoznacznie uzgodniły, że Bank jest uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej albo w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, a w szczególności, jak wynika z § 9 ust. 2 pkt. 1 umowy, w przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę w określony terminie, raty kredytu.

Sąd Okręgowy zauważył nadto, że poprzednik prawny powoda, wobec istnienia zadłużenia w spłacie raty kredytu, pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku zatytułowanym „warunkowe wypowiedzenie umowy” oświadczył o wypowiedzeniu umowy kredytu. Z treści tego pisma wynika jednoznacznie, że Bank wzywa pozwaną do dokonania w terminie 14 dni roboczych, do spłaty wskazanych w tym piśmie zaległości, z jednoczesną informacją o możliwości złożenia w powyższym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Z kolei dalsza część przywołanego pisma wskazuje wprost, że w przypadku nie skorzystania przez A. M. z powyższych uprawnień, Bank wypowiada umowę nr (...) z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisma. Z kolei w razie spłaty całości zadłużenia przeterminowanego w okresie wypowiedzenia, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach.

Sąd I instancji podkreślił nadto, że pozwana, będąc w toku postępowania przesłuchana w charakterze strony przyznała, iż umowa została przez Bank wypowiedziana, a pismo z dnia 30 czerwca 2016 roku, że kredytodawca wypowiada umowę kredytu, pozwalało kredytobiorcy na kontynuowania umowy po spełnieniu warunku, o jakim mowa w piśmie, a zatem uiszczeniu zaległych należności. W istocie warunek ten polegał na bądź na spłacie zadłużenia, bądź na wystąpieniu przez pozwaną z wnioskiem o restrukturyzację kredytu w terminie 14 dni roboczych od otrzymania pisma. Jak wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, tego rodzaju warunek określa się mianem warunku potestatywnego. Zgodnie bowiem z art. 89 k.c., powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego, chyba że taką możliwość wyłącza ustawa albo właściwości czynności prawnej. Zgodnie z powołanym stanowiskiem judykatury (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt III CZP 85/12), zdaniem Sądu I instancji, dopuszczalne jest, co do zasady, dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Przepis art. 89 k.c. nie wyklucza dopuszczalności zastrzeżenia warunku w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy. Trwałość stosunku umowy kredytowej nie może w każdym przypadku przemawiać za uznaniem, że warunkowe wypowiedzenie takiej umowy jest sprzeczne z właściwością stosunku prawnego, jakim jest w tym przypadku umowa o kredyt. Zgodnie z art. 75 ustawy Prawo bankowe, w przypadku, gdy kredytobiorca nie dotrzymuje warunków kredytu, w tym nie spłaca go zgodnie z harmonogramem spłat, bank może umowę kredytu wypowiedzieć. Uprawnienie takie wynikało również z umowy kredytu łączącej strony i zaistniała sytuacja uprawniająca bank do wypowiedzenia umowy. Bank przed wystosowaniem do pozwanej pisma z dnia 30 czerwca 2016 roku wysłał do niej szereg wezwań do zapłaty zadłużenia i ostateczne pismo do zapłaty zadłużenia przed wypowiedzeniem umowy opatrzone zostało datą 30 maja 2016 roku. Bank wprawdzie umowę wypowiedział, ale jednocześnie dał pozwanej możliwość spowodowania, że wypowiedzenie to „utraci moc”, gdy spłaci zadłużenie lub wystąpi z wnioskiem o restrukturyzację kredytu. W tym stanie rzeczy nie powstał dla pozwanej stan niepewności co do dalszych losów umowy kredytu, albowiem A. M. miała świadomość, że jej obowiązkiem jako kredytobiorcy jest spłata kredytu w określonych terminach i kwotach. Brak zatem wypełniania podstawowego obowiązku przez kredytobiorcę pozwalał bankowi na wypowiedzenie umowy, a samo wypowiedzenie nie naruszało właściwości czynności prawnej nawet w sytuacji, gdy stosunek prawny, jaki strony zawiązały ma charakter długotrwały. Jednoznaczność wypowiedzenia liczonego od upływu 14 dni roboczych od dnia doręczenia pisma pozwanemu i możliwość jego „cofnięcia” w razie spełnienia określonego warunku była dla pozwanej jasna i działała na jej korzyść. Warunek, jaki został postawiony przez bank przy wypowiedzeniu, miał charakter warunku rozwiązującego. Wypowiedzenie nie było uzależnione od zdarzenia przyszłego, ale mogło utracić skuteczność w razie zajścia zdarzenia w postaci spłaty zadłużenia, bądź złożenia wniosku o restrukturyzację kredytu.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że wypowiedzenie było skuteczne i wobec braku zajścia zdarzenia, o którym mowa w jego treści, skutek wypowiedzenia nie ustał, a powstał po upływie trzydziestu dni, liczonych od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, liczonych od dnia doręczenia pozwanemu pisma, to jest od dnia 18 lipca 2016 roku. Tym samym powstała natychmiastowa wymagalność całego kredytu.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest także podstaw do uznania, aby wypowiedzenie umowy i postawienie całej należności w stan natychmiastowej wymagalności, mając na uwadze sytuację osobistą i zdrowotną pozwanej, można było ocenić jako nadużycie prawa i dokonane w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Bezspornie pozwana znalazła się w ciężkiej sytuacji zdrowotnej, jednakże ta okoliczność nie zwalniała ją od obowiązku wywiązywania się z warunków umowy kredytowej. Pozwana wykorzystała kredyt udzielony jej przez bank i miała obowiązek go spłacić na warunkach ustalonych umową z kredytodawcą. Ryzyko choroby pozwanej nie może obciążać banku jako strony umowy wzajemnej, która ze swojej strony ze świadczenia się wywiązała. Pozwana, mimo świadomości uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem o restrukturyzację kredytu, co było warunkiem kontynuowania umowy, z tego uprawnienia nie skorzystała, mimo, że sytuacja osobista pozwanej, mimo choroby była i jest stabilna. Pozwana była i jest udziałowcem Spółki na którą przeznaczyła środki z kredytu, funkcjonuje w prawidłowo prosperującej rodzinie udzielającej jej wsparcia także finansowego i miała i ma stały dochód z tytułu zatrudnienia.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy uznał, że wysokość zadłużenia wynika z dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg (...) Bank Spółki Akcyjnej z dnia 8 listopada 2016 roku i nie była kwestionowana przez A. M.. Tym samym strona powodowa w sposób zgodny z postanowieniami umowy kredytowej ustaliła wysokość zadłużenia i należności odsetkowych, jako czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym. Pozwana nie wykazała, aby dokonała jakichkolwiek wpłat na poczet zadłużenia, od końca marca 2016 roku. Nie przytoczyła też takich okoliczności, które mogłyby poddać w wątpliwość złożone przez powoda wyliczenie całkowitego zadłużenia. W szczególności, na podstawie art. 359 § 1 i 2 k.c. stronie powodowej przysługiwały również odsetki umowne stanowiące wynagrodzenie za korzystanie z kapitału w wysokości określonej w umowie kredytowej, które powodowy Fundusz nabył wraz z kapitałem w drodze umowy cesji.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uwzględnił powództwo w całości, zaś o kosztach postępowania orzekł na podstawie wyrażonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 7 listopada 2018 roku złożyła pozwana zaskarżając go w całości i zarzucając rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisu prawa procesowe, tj. art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w błędnej ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uznaniu, że wierzytelność wynikająca z umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 7 czerwca 2013 roku zawartej pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a pozwaną, przysługiwała powodowi w sytuacji, gdy z przedłożonych przez powoda wyciągów z ksiąg (...) Banku S.A. opatrzonych pieczęcią Banku i podpisanych w dniu 5 lipca 2018 roku przez pełnomocnika Banku (...) i pełnomocnika J. K. wynikało, że w księgach (...) Banku S.A. z siedzibą w W. A. M. posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 100.307,21 zł z tytułu umowy pożyczki (...) Bank (...) z dnia 10 czerwca 2013 roku, a tym samym powód nie wykazał po swojej legitymacji procesowej czynnej;
2. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód udowodnił legitymację procesową czynną w sytuacji, gdy powód nie wykazał, aby wierzytelność wynikająca z umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 7 czerwca 2013 roku zawartej pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a pozwaną, przysługiwała powodowi, a tym samym powód nie wykazał legitymacji procesowej czynnej, a nadto, z przyczyn wskazanych w pkt 1, powód udowodnił, że przedmiotowa wierzytelność przysługiwała dla (...) Bank S.A.;
3. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że powód udowodnił legitymację procesową czynną w sytuacji, gdy powód nie wykazał, aby wierzytelność wynikająca z umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 7 czerwca 2013 r. zawartej pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a pozwaną, przysługiwała powodowi, podczas gdy przedłożona przez powoda umowa przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 roku została zawarta pomiędzy (...) Bank S.A. a powodem, natomiast z akt niniejszej sprawy nie wynikało w żaden sposób następstwo prawne pomiędzy (...) Bank (...) S.A. - winno być: (...) Bank (...) S.A." - a (...) Bank S.A., a tym samym powód nie wykazał legitymacji procesowej czynnej po swojej stronie;
4. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 232 zdanie 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a to, że nabył skutecznie wierzytelność wynikającą z umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 7 czerwca 2013 roku zawartej pomiędzy (...) Bank (...) S.A. a pozwaną;
5. naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. polegające na błędnym uznaniu przez Sąd I instancji, że strona powodowa wskazała dowody na poparcie swoich twierdzeń oraz wniosków, z których wywodzi skutki prawne, a tym samym udowodniła, iż wysokość roszczenia oraz jego wymagalność;
6. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 245 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że dokument prywatny w postaci wyciągu z ksiąg bankowych stanowi dowód na istnienie i wysokość spornego zadłużenia, podczas gdy dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie,

to jest w szczególności oświadczenie wystawcy dokumentu o wysokości rzekomego zadłużenia pozwanej względem powoda, w sytuacji gdy przedstawione wyciągi z ksiąg banku nie korespondowały z pozostałą częścią materiału dowodowego, a przez to ich autentyczności i prawdziwość budziły poważne wątpliwości;

7. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów przedstawionych przez powoda poprzez przyjęcie, że roszczenie powoda z umowy kredytu było wymagalne na dzień wytoczenia powództwa, podczas gdy strona pozwana kwestionowała fakt wypowiedzenia umowy kredytu, a powód nie zaferował w postępowaniu przed Sądem I instancji żadnych dowodów na powyższą okoliczność;

8. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 75 w zw. z art. 75 c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2187 ze zm.) poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że (...) Bank S.A. skutecznie wypowiedział umowę kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 7 czerwca 2013 roku zawartą pomiędzy (...) Bank (...) S.A, a pozwaną, podczas gdy (...) Bank S.A. przed dokonaniem wypowiedzenia, nie pouczył o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych, wniosku o restrukturyzację zadłużenia, czyli nie wypełnił wymogu wynikającego z art. 75c ustawy Prawo bankowe;

9. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda odsetek ustawowych za okres od dnia 8 maja 2017 roku do dnia zapłaty, podczas gdy zgodnie z obowiązującymi przepisami kategoria prawna odsetek ustawowych nie jest aktualna do roszczeń za okres od 1 stycznia 2016 roku.

W konsekwencji stwierdzonych uchybień apelująca wniosła o zmianę wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji jako bezzasadnej oraz zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wywiedzonego zarzutu naruszenia prawa procesowego to jest art. 233 § 1 k.p.c., gdyż tylko prawidłowo ustalony stan faktyczny daje podstawę do kontroli poprawności zastosowania prawa materialnego. Podkreślić należy, że postawienie zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające natomiast przekonanie strony o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt I ACa 1033/12, Lex nr 1246686). Zasady wynikające z art. 233 § 1 k.p.c. są naruszone jedynie wówczas, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 lutego 2013 r., sygn. akt V ACa 721/12, Lex nr 1280278). Nieskuteczny jest zatem zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny materiału dowodowego, polegający jedynie na odmiennej interpretacji dowodów zebranych w sprawie, bez jednoczesnego wykazania przy pomocy argumentacji jurydycznej, że ocena dowodów przyjęta przez sąd za podstawę rozstrzygnięcia przekracza granice swobodnej oceny dowodów. Pamiętać bowiem należy, że na sądzie ciąży obowiązek wyciągnięcia w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wniosków logicznie poprawnych, zaś w zakresie oceny zgromadzonego materiału dowodowego ustawodawca przyznał sądowi swobodę, pod warunkiem, że ocena ta nie jest jednak sprzeczna ze wskazaniami wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Co więcej, ocena taka pozostaje pod ochroną przepisu statuującego zasadę swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby na podstawie tego materiału dowodowego można by było budować wnioski odmienne. Zatem jedynie w sytuacji, kiedy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo

przeczy zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to tylko wtedy przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906). Ocena wiarygodności i mocy dowodów jest podstawowym zadaniem sądu orzekającego, wyrażającym istotę sądenia, a więc rozstrzygnięcia kwestii spornych w warunkach niezawisłości, na podstawie własnego przekonania sędziego przy uwzględnieniu całokształtu zebranego materiału (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 1996 r., II CRN 173/95, Lex nr 1635264).

Zachowując chronologiczny porządek zdarzeń, w treści apelacji skarżąca kwestionuje fakt przejęcia przez (...) Bank Spółkę Akcyjną z siedzibą W. praw i obowiązków wynikających z umowy kredytu gotówkowego numer (...) zawartej w dniu 7 czerwca 2013 roku przez pozwaną z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w G.. Jak wynika z załączonego do pozwu (k. 69) odpisu z rejestru przedsiębiorców prowadzonego dla (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą W. KRS: (...) uchwałami Walnych Zgromadzeń obu wyżej wskazanych Banków z dnia 25 maja 2015 roku nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. połączenie (...) Bank Spółki Akcyjnej jako spółki przejmującej (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej jako spółki przejmowanej przez przeniesienie całego majątku (wszystkich aktywów i pasywów) (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.. Z mocy zatem art. 494 k.s.h. z chwilą połączenia nastąpiła sukcesja uniwersalna, a zatem przejście w drodze jednej czynności prawnej (uno actu) i z mocy samego prawa (ipso iure) ogółu praw i obowiązków spółki przejmowanej na spółkę przejmującą. Zasada sukcesji uniwersalnej czyni w szczególności zbędnym szczegółowe wyliczenie składników aktywów i pasywów tych spółek w planie połączenia. Sukcesją uniwersalną objęte są również te prawa (jak np. własność nieruchomości), których przeniesienie w drodze sukcesji syngularnej wymaga zachowania formy szczególnej (np. formy aktu notarialnego). W przypadku sukcesji uniwersalnej zachowanie wymogu formy szczególnej nie jest wymagane. Nie jest również konieczna zgoda wierzycieli spółki przejmowanej na przejęcie długu w trybie art. 519 § 2 pkt 1 k.c., gdyż takie połączenie nie jest umową o przejęcie długu w rozumieniu, a interesy wierzycieli chronią normy art. 495 k.s.h. i 496 k.s.h. Faktyczne przejęcie wierzytelności kredytowych potwierdziła pozwana podczas rozprawy w dniu 20 kwietnia 2018 roku, stwierdzając (k. 158): "Prostuję kredyt został zaciągnięty w (...) i przejęty przez (...)Bank."

Nie może zatem budzić wątpliwości, że wobec dokonania opisanej wcześniej inkorporacji (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., (...) Bank S.A. został następcą prawnym tego podmiotu, na co wprost wskazano w treści pozwu sporządzonego na urzędowym formularzu (k. 18), a nadto, że to właśnie ten ostatni Bank, po dniu połączenia, to jest 25 maja 2015 roku, realizował faktycznie z pozwaną umowę kredytu gotówkowego z dnia 7 czerwca 2013 roku. W tym stanie rzeczy, twierdzenia profesjonalnego pełnomocnika pozwanej, jakoby (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. nie stał się ówczesnym wierzycielem dłużniczki A. M., i tym samym nie był uprawniony do kierowania do niej pism, wezwań, czy też sporządzania wyciągów z ksiąg bankowych nie znajdują jakiegokolwiek podstawy. W nauce prawa rozróżnia się ciężar dowodu w sensie formalnym (art. 232 k.p.c.) i materialnym (art. 6 k.c.). Formalne zasady rozkładu ciężaru dowodu wskazują komu przysługuje inicjatywa dowodowa (możliwość zgłaszania dowodów w postępowaniu). Według zasady kontradiktoryjności inicjatywa ta przysługuje stronom i zupełnie wyjątkowo sądowi. Materialne zasady rozkładu ciężaru dowodu rozstrzygają kogo obciążą skutki prawne nieprzeprowadzenia dowodu na określoną okoliczność. Odnosząc się do apelacji pozwanej, nie sposób nie dostrzec, że przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy w opisywanym zakresie jednoznacznie wykazuje, że (...) Bank S.A. faktycznie przejął rolę kredytodawcy, a zatem posiadał uprawnienie do dokonania cesji swych wierzytelności wobec A. M. na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.. Tym samym całkowicie bezpodstawny jest zarzut naruszenia przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a zatem art. 232 k.p.c. przez przyjęcie, że powodowy Fundusz nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia istnienia powództwa, z którego wywodzi skutki prawne oraz wykazania posiadanej legitymacji procesowej czynnej, podczas gdy strona powodowa zaoferowała logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody w zakresie przedstawianych okoliczności.

I tak (...) Bank S.A. w piśmie z dnia 30 czerwca 2016 roku zawierającym warunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej obok wezwania do zapłaty kwotowo określonych zaległości w terminie 14 dni roboczych, zawarł również informację (k. 27): "informujemy o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego

pism, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Wniosek można złożyć w oddziale (...) Banku S.A. lub kierując pismo na adres: (...) Bank S.A. ul. (...), (...)-(...) W..", a przedmiotowe pismo zostało doręczone (mężowi pozwanej) w dniu 18 lipca 2016 roku (k. 30). Pozwana w określonym terminie nie wystąpiła z wnioskiem o restrukturyzację. Nie sposób zatem przyjmować, argumentacji apelującej, że nie została pouczona o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację i naruszeniu dyspozycji art. 75c w związku z art. 75 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz. U. t.j. z 2017 r. poz. 1876 ze zm.) oraz niewykonaniu po stronie Banku obowiązków wynikających z umowy łączącej strony i będącej źródłem dochodzonego roszczenia. Zgodnie z cytowanym przepisem, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu kredytu, bank wzywa go do spłaty wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych informując o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację. Jak wynika z art. 12 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) znajduje on zaś zastosowanie także do umów zawartych przed dniem jego wejścia w życie.

Nie sposób akceptować twierdzeń apelacji, jakoby roszczenia wynikające z umowy kredytu nie były wymagalne na dzień wniesienia pozwu, a to z tej przyczyny, że umowa z dnia 7 czerwca 2013 roku nie została skutecznie wypowiedziana przez kredytodawcę. Po pierwsze bowiem, przeczy temu sam fakt doręczenia opisanego wyżej pisma z dnia 30 czerwca 2016 roku, a to ten dokument zawierał oświadczenie o wypowiedzeniu. Pod drugie przed wypowiedzeniem były kierowane do kredytobiorcy wezwania do zapłaty, a w tym "ostateczne wezwania do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy" (k. 188-194). Po trzecie zaś, czemu apelacja nie zaprzecza, podczas rozprawy w dniu 20 kwietnia 2018 roku A. M. osobiście przyznała, że (k. 158v.) "Umowa z bankiem została przez bank wypowiedziana."

W kontekście powyższych rozważań, chybiony jest również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 245 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej oceny wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionego przez stronę powodową dowodu w postaci wyciągu z ksiąg bankowych (k. 278). Oczywistym jest bowiem, że taki wyciąg nie może sam w sobie być dowodem istnienia czy wysokości dochodzonego roszczenia, gdyż art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku - Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1876 z późn. zm.) jasno stanowi, że nadana takim wyciągom przez art. 95 ust. 1 tejże ustawy moc dokumentów urzędowych nie obowiązuje w postępowaniu cywilnym. Skoro zatem wyciąg z ksiąg bankowych Sąd winien traktować jako dokument prywatny, to może on z mocy art. 245 k.p.c. stanowić dowód jedynie tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie, żaden przepis nie stanowi jednak, iż z faktu złożenia przez osoby upoważnione do działania w imieniu banku oświadczenia o istnieniu wpisu określonej treści w księgach funduszu wynika domniemanie faktyczne czy prawne o rzeczywistym istnieniu wierzytelności czy jej wysokości. Trzeba zatem zaznaczyć jasno, że w ocenie Sądu Apelacyjnego złożenie w formie dokumentu prywatnego oświadczenia, iż powodowi przysługuje określona wierzytelność względem pozwanego, nie skutkuje z pewnością wykazaniem powstania, wysokości i wymagalności zobowiązań A. M. odpowiadających roszczeniom dochodzonym pozwem, ani też dokument ten sam w sobie nie kreuje na gruncie obowiązujących przepisów prawa domniemanie faktycznego czy prawnego co do zaistnienia tych faktów.

W tym stanie rzeczy, skoro wyciąg z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego, określonej w art. 244 k.p.c., a stanowi dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. to zgodnie z regułami art. 233 k.p.c. podlega ocenie razem ze wszystkimi innymi dowodami. W tym miejscu należy podkreślić, że skoro skarżąca zaprzecza prawdziwości dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg banku złożonego przez stronę powodową, stosownie do art. 253 k.p.c., przeniosło to ciężar dowodu prawdziwości tego dokumentu na pozwaną, która jednak nie przedstawiła własnego wyliczenia spłat kredytu, czy też okoliczności wpływających na wysokość dochodzonych należności. To strona powodowa w odpowiedzi na przedstawione zarzuty złożyła do akt postępowania szczegółowe rozliczenie kredytu będące podstawą wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych (k. 203-224), którego ostatecznie skarżąca nie kwestionowała. Tym samym uwzględniając dyspozycję art. 253 zd. 2 k.p.c., apelującej nie udało się wykazać, że obciąża ją zadłużenie z tytułu niespłaconego kredytu w wysokości innej niż dochodzona pozwem.

Sekurytyzacja jest metodą uzyskania przez banki kapitału poprzez zbycie wierzytelności przed terminem ich wymagalności, bądź tych które wymagają wyegzekwowania. W ten sposób uzyskiwana jest większa efektywność zaangażowania kapitału, który dzięki sekurytyzacji umożliwia tworzenie kolejnych rodzajów aktywów bez

konieczności powiększania sumy bilansowej oraz kwoty funduszy własnych banku. Niniejsze postępowanie pośrednio dotyczy czynności banku oraz funduszu sekurytyzacyjnego, a zatem podmiotów zajmujących się profesjonalnie obrotem wierzytelnościami. W tym przypadku, bez względu na treść stosunku zobowiązaniowego, zarówno w stosunkach jednostronnie, jak i obustronnie profesjonalnych, zawodowy charakter działalności określa obiektywny wzorzec podwyższonej staranności. Apelująca w istocie w zakresie umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 roku na rzecz (...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W., kwestionowała nie tyle powyższą czynność, co następstwo prawne (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. wobec (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G., co zostało przedstawione w we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia. Skoro zatem (...) Bank S.A. jako sukcesor uniwersalny nabył wierzytelności z umowy kredytowej z dnia 7 czerwca 2013 roku, to mógł je skutecznie przenieść na rzecz powodowego Funduszu. Notarialnie poświadczony odpis umowy przelewu wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 roku wraz z aneksem i załącznikami (k. 225-246) jednoznacznie potwierdza ten fakt nabycia przez stronę powodową wierzytelności wobec pozwanej dochodzonej w niniejszym sporze (k. 243). Te okoliczności uzasadniały uwzględnienie powództwa, co do kwoty 100.307,21 zł oraz skapitalizowanych odsetek na dzień wytoczenia powództwa w kwocie 1.752,63 zł.

Odnosząc się do ostatniego zarzutu apelacji należy wskazać, że art. 481 § 1 k.c. jest wyjątkiem od zasady, że dłużnik odpowiada za szkodę wyrządzoną nieterminowym wykonaniem zobowiązania tylko wtedy, gdy popadnie w zwłokę. Nakazuje zatem dłużnikowi płacić odsetki bez względu na przyczyny uchybienia terminowi płatności sumy głównej. Jedynie sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki niejako automatycznie. Ponieważ powód żądał od dochodzonej kwoty odsetek ustawowych bez dalszego dookreślenia, brak jest podstaw do przyjęcia, że żądał odsetek kapitałowych uregulowanych w art. 359 § 2 k.c.. Sformułowanie „odsetki za zwłokę” mieści się w pojęciu odsetki za opóźnienie, które ma charakter szerszy (opóźnienie kwalifikowane – zawinione stanowi zwłokę). Artykuł 481 § 1 i 2 k.c. obejmuje bowiem odsetki zarówno za opóźnienie kwalifikowane, jak i za opóźnienie zwykłe (niezawinione), gdyż każda zwłoka stanowi opóźnienie. Tym samym sam fakt, że Sąd I instancji nie użył w wyroku pojęcia: "ustawowe odsetki za opóźnienie" nie niweczy takiego charakteru odsetek zasądzonych od dnia 8 maja 2017 roku od kwoty 102.059,84 zł, które to rozstrzygnięcie zawiera punkt 1. orzeczenia z dnia 7 listopada 2018 roku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego nastąpiło na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. wyrażającą zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Z tych względów na podstawie § 2 pkt 6 i § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804 ze zm. - w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 roku), obciążono pozwaną kosztami zastępstwa procesowego pełnomocnika strony powodowej w kwocie 4.050 złotych.